

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 109/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť E. K., B., zastúpenej advokátkou JUDr. D. Š., B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cbi 17/2006 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoKR 17/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. decembra 2011 doručená sťažnosť E. K., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. D. Š., B., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod

sp. zn. 2 Cbi 17/2006 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoKR 17/2011.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že ako navrhovateľka v 13. rade sa návrhom doručeným okresnému súdu 26. októbra 2006 domáhala vylúčenia majetku zo súpisu podstát. Podľa jej vyjadrenia okresný súd rozsudkom č. k. 2 Cbi 17/2006-288 zo 16. novembra 2010 jej návrh v celom rozsahu zamietol. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie, ale podľa jej udania dosiaľ nebolo o ňom rozhodnuté.

Vzhľadom na to, že sťažovateľka prejavovala nespokojnosť s postupom okresného súdu v danej veci, 11. apríla 2011 podala predsedovi tamojšieho súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, v ktorej argumentovala tým, že od podania návrhu je konanie poznačené prieťahmi a že v priebehu jedného roka okresný súd nevykonal vo veci žiaden úkon. Okrem toho sťažovateľka tvrdila, že urgovala aj postup krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoKR 17/2011, ale odtiaľ jej bolo oznámené, že spis okresného súdu sa tam ešte nenachádza. V tejto súvislosti sťažovateľka dodala, že 29. apríla 2011 jej predsedníčka okresného súdu oznámila, že od 31. marca 2011 sa predmetný spis nachádza na krajskom súde.

Sťažovateľka zároveň poukázala na to, že podstatou základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty. Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľka vyslovila názor, že ani po uplynutí niekoľkých rokov táto vec nie je právoplatne skončená, čo znamená, že v jej prípade nedošlo k odstráneniu stavu právnej neistoty.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cbi 17/2006 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoKR 17/2011 bolo porušené jej základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, krajskému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 261,82 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Vychádzajúc z námietok sťažovateľky považuje ústavný súd za zjavné a nepochybné, že sťažovateľka namietala prietahy v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 2 Cbi 17/2006 a v konaní krajského (odvolacieho) súdu vedenom pod sp. zn. 2 CoKR 17/2011, pričom podľa jej vyjadrenia toto konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 2 Cbi 17/2006 ústavný súd zistil, že prvostupňový súd o návrhu sťažovateľky rozhodol na pojednávaní 16. novembra 2010 tak, že návrh v celom rozsahu zamietol. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka 7. januára 2011 odvolanie a 31. marca 2011 okresný súd predložil spis na rozhodnutie krajskému súdu.

Dňa 31. októbra 2011 predsedníčka senátu krajského súdu dala pokyn kancelárii oznámiť na úradnej tabuli tamojšieho súdu, že vo veci sp. zn. 2 CoKR 17/2011 bude 10. novembra 2011 v čase o 13.00 h v budove krajského súdu vyhlásený rozsudok. K oznámeniu o verejnom vyhlásení rozsudku došlo 2. novembra 2011.

Na pojednávaní pred odvolacím súdom bol 10. novembra 2011 rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 Cbi 17/2006 zo 16. novembra 2010 v napadnutej časti potvrdený a po vyhotovení rozsudku bol spis 18. novembra 2011 vrátený okresnému súdu.

Vzhľadom na to, že žalobcovia v 8. rade vzali svoj návrh späť, krajský súd uznesením č. k. 2 CoKR 17/2011-339 z 15. decembra 2011 späťvzatie pripustil, rozsudok okresného súdu vo vzťahu k nim zrušil a konanie zastavil. Zároveň krajský súd toho istého dňa vydal v danej veci opravné uznesenie, ktorým opravil časť záhlavia a časť odôvodnenia svojho rozsudku sp. zn. 2 CoKR 17/2011 z 10. novembra 2011. Krajský súd zaslal obe uznesenia okresnému súdu 15. decembra 2011.

Rozsudok krajského súdu spolu s jeho uznesením a opravným uznesením boli sťažovateľkinej zástupkyňi doručené 10. januára 2012, pričom po doručení týchto rozhodnutí ostatným účastníkom konania bola vec právoplatne skončená 19. januára 2012.

V súlade so svojou judikatúrou (obdobne IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08, III. ÚS 207/2011) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo, alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ako už ústavný súd uviedol, okresný súd v danej veci meritórne rozhodol rozsudkom č. k. 2 Cbi 17/2006-288 zo 16. novembra 2010, pričom v súvislosti s podaným odvolaním proti tomuto rozsudku predložil spis 31. marca 2011 na rozhodnutie krajskému súdu. Odvolací súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 2 CoKR 17/2011-335 z 10. novembra 2011 v spojení s uznesením č. k. 2 CoKR 17/2011-339 z 15. decembra 2011 a opravným uznesením č. k. 2 CoKR 17/2011-340 z 15. decembra 2011.

Sťažnosť na postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cbi 17/2006 bola ústavnému súdu doručená 29. decembra 2011, teda po vyše roku od momentu, keď okresný súd vo veci meritórne rozhodol (16. novembra 2010), ako aj 9 mesiacov potom, ako bol spis predložený na rozhodnutie odvolaciemu súdu (31. marca 2011).

Ústavný súd súčasne konštatuje, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už aj krajský súd vo veci meritórne rozhodol (30. novembra 2011 v spojení s uznesením a opravným uznesením, obe z 15. decembra 2011). Ústavný súd upriamuje pozornosť aj na skutočnosť, že už 2. novembra 2011 bolo uverejnené na úradnej tabuli krajského súdu oznámenie, že 10. novembra 2011 dôjde v danej veci k vyhláseniu rozsudku. Z tohto

pohľadu preto tvrdenie sťažovateľky o tom, že krajský súd v čase podania jej sťažnosti ešte nerozhodol o odvolaní, hodnotí ústavný súd ako nedôvodné.

Z uvedeného vyplýva, že v čase podania sťažnosti už okresný súd a krajský súd vo veci nemohli konať, pretože už predtým meritórne rozhodli, a to tak, že prvostupňový súd návrh zamietol a odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil. Jedinou úlohou okresného súdu už bolo len doručiť rozhodnutia krajského súdu účastníkom konania, k čomu došlo v priebehu veľmi krátkeho obdobia, keď po doručení týchto rozhodnutí sťažovateľkinej zástupkyni 10. januára 2012 a ostatným účastníkom konania bola vec právoplatne skončená 19. januára 2012. Z uvedeného dôvodu bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu a krajského súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, pričom v súvislosti s doručovaním druhostupňových rozhodnutí sťažovateľke, respektíve jej zástupkyni ústavný súd nezistil taký postup, ktorý by mohol signalizovať prietahy v konaní.

Ústavný súd v tejto spojitosti poznamenáva, že proti namietanému porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa sťažovateľka mohla brániť podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v relevantnom čase, hlavne keď okresný súd mohol ovplyvniť priebeh konania, prípadne prietahy v ňom. Za takýto moment však nemožno v okolnostiach daného prípadu považovať krátke časové obdobie, v rámci ktorého okresný súd už len doručoval druhostupňové rozhodnutia sťažovateľke a ostatným účastníkom konania.

Podľa názoru ústavného súdu podanie sťažnosti na prietahy v konaní po meritórnem rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu v sťažovateľkinom prípade zjavne neodráža pravý zmysel nachádzania spravodlivosti.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu odmietol (obdobne napr. II. ÚS 24/06, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08).

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky nastolenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2012